ทัศนคติต่อภาษาส่วยของชาวส่วย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

Language Attitude of Suay People in Lamplaymas District, Buriram Province

Pornsuda Pramayayung , Rattana Chanthao

[1,2]Thai Department, Humanities and Social Sciences
[1,2] Khon Kaen University, Khon Kaen
[1] E-mail: Kiss199215@gmail.com, [2] E-mail :jratta@kku.ac.th

Abstract (English)

This article is in language attitude that aims to investigate the Suay people's attitude toward their language which spoken at Lamplaymas district, Buriram province. The key social factors are age and gender. The research tool is the language attitude questionnaires which was adapted from Utaka Tomioka (2009) There are 20 key informants over 40 years old who have lived in this district including speaking Suay language in daily life. The rating scale was used in 25 topics the questionnaires that were separated into 23 positive attitude and 2 negative attitude topics. The result was found that in positive topics the people have average attitude at 'the most' in 6 topics, 'most' in 12 topics, and 'mean' in 5 topics. The 2 negative topics was at 'most' in 1 topic and another one is at 'low'. The statistic was shown that Suay people have still more positive attitude toward their language as it is their native language than negative attitude. So, their attitude effects to maintenance Suay language in next generation.

Keywords: Language attitude, Suay language, Language maintenance, Language loss

Abstract (Thai)

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วยของชาวส่วย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีมีปัจจัยทางสังคมคือ อายุ เพศ ศึกษาโดยวิธีการตอบแบบสอบถาม ซึ่งปรับปรุงมาจากยูทากะ โทมิโอกะ พ.ศ. กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 20 คน เป็นชาวส่วยที่อาศัยอยู่ในอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไปที่พูดภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน ตอบแบบสอบถามเชิงทัศนคติโดยการให้คะแนนเป็น Rating scale จำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งออกเป็นทัศนคติเชิงบวก 23 ข้อและทัศนคติเชิงลบ 2 ข้อ

พบว่าในจำนวนคำถาม 25 ข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามทัศนคติเชิงบวกจำนวน 23 ข้อ มีระดับค่าเฉลี่ยในระดับ "มากที่สุด" จำนวน 6 ข้อ ระดับ "มาก" จำนวน 12 ข้อ ระดับ "ปานกลาง" จำนวน 5 ข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามทัศนคติเชิงลบจำนวน 2 ข้อ มีระดับค่าเฉลี่ยในระดับ "มาก" 1 ข้อ และระดับ "น้อย" 1 ข้อ ข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่าชาวส่วยยังมีทัศนคติด้านบวกต่อภาษาในฐานะเจ้าของภาษามากกว่าทัศนคติเชิงลบ จากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าภาษาส่วยจะธำรงอยู่และถูกสืบทอดต่อไป

คำสำคัญ ; ทัศนคติต่อภาษา, ภาษาส่วย, การธำรงภาษา, การสูญภาษา

1. บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหลากหลายของชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเป็นผลให้เกิดความหลากหลายทาง ภาษา โดยการจัดแบ่งตามภาษาแม่ของกลุ่มผู้พูดที่มีชาติพันธุ์แตกต่างกัน เช่น ภาษาม้ง ภาษากะเหรี่ยง ภาษาญาวี ภาษาเขมร ภาษาส่วย เป็นต้น นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีภาษาถิ่น เช่น ภาษาไทยถิ่นกลาง ถิ่นเหนือ ถิ่นใต้ และถิ่นอีสาน ธีระพันธ์ ล. ทองคำ (2529) กล่าวว่า ประเทศไทยมีภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า 80 ภาษา ซึ่งมีงานวิจัยที่สนับสนุนว่าประเทศไทยเป็นสังคมหลายภาษา (ประพนธ์ จุนทวิเทศ,2532 : สมทรง บุรุษพัฒน์และคณะ ,2554) อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงมีผู้พูดภาษาอื่น ๆ อีกมาก ที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ

ภาษาที่มีความหลากหลายนั้นมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง และการสูญหายของภาษามีผลทั้งต่อบุคคล สังคมและประเทศชาติ Charles f. Hockett (1998 อ้างถึงใน สมทรง บุรุษพัฒน์และคณะ, 2554) กล่าวถึงภาษาว่าเป็นสมบัติหนึ่งเดียวที่มีค่าที่สุดของมนุษยชาติ “Language is the most valuable single possession of the human race” ภาษาเป็นแหล่งความรู้ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เป็นเครื่องแสดงอัตลักษณ์ของบุคคล เมื่อภาษาสูญหายไป อัตลักษณ์ท้องถิ่น ความรู้ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นก็สูญหายไปด้วย Crystal (2000:31 อ้างถึงใน สมทรง บุรุษพัฒน์และคณะ,2554) กล่าวไว้ว่า

> *Local languages are seen to be valuable because they promote community cohesion and vitality, foster pride in a culture, and give a community (and thus a workforce) self – confidence.*

ทัศนคติต่อภาษา (language attitude) มีความสำคัญต่อการศึกษา การธำรงภาษาและการเปลี่ยนแปลงภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนภาษา (Language planning) ซึ่งคำว่าทัศนคติ หรือ attitude มาจากภาษาลาติน aptitude และภาษาอิตาเลียน atto ซึ่งหมายถึง ความถนัดต่อการกระทำ (aptitude for action) Baker, (1992 อ้างถึงใน สมทรง บุรุษพัฒน์และคณะ, 2554) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า ทัศนคติ หมายถึง ความคิดที่เต็มไปด้วยอารมณ์ที่ถูกกำหนดล่วงหน้าโดยการกระทำชุดหนึ่งที่มีต่อสถานการณ์ทางสังคมในชุดใดชุดหนึ่ง การศึกษาทัศนคติต่อภาษาต้องเลือกทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งในสองทฤษฎีคือ ทฤษฎีเชิงจิตวิทยาซึ่งมองทัศนคติว่าเป็นสภาพแห่งความพร้อม ส่วนทฤษฎีเชิงพฤติกรรมมองทัศนคติว่าเป็นการโต้ตอบของบุคคลต่อสถานการณ์ทางสังคม Fasold (1984) ดังนั้นในการศึกษาทัศนคติต่อภาษาจึงใช้ทฤษฎีเชิงพฤติกรรม ซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งพฤติกรรมการใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษาในแต่ละสังคม กลุ่มคนและชาติพันธุ์

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532: 50-51) นิยามความหมายว่า ทัศนคติต่อภาษา หมายถึง “ค่านิยมหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะ ความถูกต้องและความบริสุทธิ์ของภาษาใดภาษาหนึ่ง เช่น เห็นว่าภาษาหนึ่งต่ำต้อยกว่าอีกภาษาหนึ่ง...การที่คนเราคิดว่าภาษาใดสูงหรือต่ำเพราะนำภาษาไปผูกกับผู้พูด และในบางครั้งทัศนคติต่อภาษายังรวมถึงทัศนคติต่อผู้พูดภาษานั้น ๆ ด้วย” พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) (2553 : 236) ให้ความหมาย “ทัศนคติต่อภาษา,เจตคติต่อภาษา” หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่ผู้ใช้ภาษามีต่อภาษาใดภาษาหนึ่ง มีทั้งแง่บวกและแง่ลบซึ่งมีผลต่อการเรียนและการใช้ภาษา

จากคำนิยามข้างต้นกล่าวโดยภาพรวมว่า ทัศนคติต่อภาษาคือ ความรู้สึก ค่านิยม หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาใดภาษาหนึ่ง ซึ่งมีทั้งแง่บวกและแง่ลบ และจะมีผลต่อการเรียนและการใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษานั้น ทัศนคติจึงเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีความสำคัญต่อการใช้ภาษา การธำรงภาษาและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ Thomason (2001: 141 อ้างถึงในสมทรง บุรุษพัฒน์,2554)

มนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์มีร่องรอยประวัติศาสตร์ที่บอกเล่าถึงความเป็นมา บอกลักษณะของชนชาติ ซึ่งในกรณีของชาวกูย (ส่วย) ก็เช่นกัน เดิมชาวกูย (ส่วย) คือ ข่า,กวย,กูย หรือ โกย, โก๊ย ต่อมาในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงถูกเรียกว่า “ส่วย” เพราะกลุ่มคนในแถบเขมรป่าดงอีสานใต้ต้องสืบทอดประเพณีการส่งส่วยแก่ราชสำนัก (วีระ สุดสังข์,2545) การเรียก ข่า, กวย ,กูย โกย โก๊ย ส่วย จึงหมายถึงชนชาติเดียวกัน นักมานุษยวิทยาจัดชาวข่าอยู่ในตระกูลมอญ – เขมร (จิตร ภูมิศักดิ์ ,2549)

ชาวกูย หรือที่คนไทยเรียก “ส่วย” เป็นกลุ่มชนที่อาศัยอยู่ในตอนล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอาศัยหนาแน่นอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์และอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังปรากฏประปรายในจังหวัดมหาสารคาม ปราจีนบุรีและสุพรรณบุรีด้วย ชาวกูยในประเทศไทยมีจำนวนประชากรเกือบ 3 แสนคน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนชาวเขมรและลาว จึงทำให้เกิดการกลืมกลืนทางวัฒนธรรมกับชนกลุ่มอื่น จนยากที่จะจำแนกกลุ่มชาติพันธุ์ได้ ชาวกูยมีวิถีชีวิตเช่นเดียวกับชาวไทยอีสานกลุ่มอื่น ๆ จะแตกต่างเพียงภาษาพูดที่ใช้ในการสื่อสารเป็นสิ่งที่แยกชนชาวกูยออกจากชาวไทยอีสานกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ (สมทรง บุรุษพัฒน์, 2538)

ชาวกูย หรือส่วย เป็นกลุ่มแรกที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ทางตอนเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของดินแดนในกัมพูชาในอดีต (สมัย สุทธิธรรม, 2537) มีการอพยพเข้ามาประเทศไทยในตอนล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.2199 – 2231) และได้มีการอพยพครั้งใหญ่เข้ามาในจังหวัดสุรินทร์และศรีสะเกษ การอพยพได้ยุติลงในสมัยรัชการที่ 4 ในเวลาต่อมาประชากรได้โยกย้ายไปอาศัยในจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ อุบลราชธานีและมหาสารคาม (สมทรง บุรุษพัฒน์, 2538)

จังหวัดบุรีรัมย์มีกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งเป็นชนพื้นเมืองดั้งเดิม 4 กลุ่ม คือ กลุ่มไทย – โคราช กลุ่มไทยอีสานหรือไทย – ลาว กลุ่มไทย – เขมร และกลุ่มไทย – กวย (แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ 4 ปี,2562 : 22) ปัจจุบันกลุ่มที่พูดภาษาไทย – กวย (ส่วนมากเรียก ส่วย หรือ กูย) อพยพเข้ามาอยู่ในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ หนองกี่ ลำปลายมาศ กระสัง สตึก พลับพลาชัย บ้านด่าน และประโคนชัย (แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ 4 ปี,2562 : 22) ในปัจจุบันมีจำนวนประชากรแต่ละอำเภอหนาแน่นได้แก่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ 174,576 คน อำเภอหนองกี่ 57,139 คน อำเภอลำปลายมาศ 115,42 คน อำเภอกระสัง 102,470 คน อำเภอพลับพลาชัย 27,952 คน อำเภอบ้านด่าน 19,430 คน และอำเภอประโคนชัย 127,348 คน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2562 : ออนไลน์)

อำเภอลำปลายมาศ เป็นอำเภอหนึ่งที่มีประชากรหนาแน่นและพบว่าตำบลผไทรินทร์มีประชากรอาศัยอยู่ 10,425 คน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประชากรที่พูดภาษา “ส่วย” อาศัยอยู่

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายของคำว่า “ส่วย” หมายถึง ชนชาติพูดภาษาตระกูลมอญ-เขมรพวกหนึ่ง อยู่ทางภาคอีสาน นอกจากนี้ยังพบคำว่า “เขมรส่วย” ซึ่ง Seidenfaden (1952 อ้างถึงใน สมทรง บุรุษพัฒน์, 2538) กล่าวว่าเป็นพวกกูยที่เปลี่ยนภาษาแม่เป็นภาษาเขมรและได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมเขมร และมีคำว่า “ลาวส่วย ซึ่งหมายถึงพวกกูยที่เปลี่ยนไปพูดภาษาไทยอีสาน (ไทยลาว) และได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมลาว เนื่องมาจากชาวกูยตั้งถิ่นฐานปะปนอยู่กับชาวเขมรสูงและชาวลาว จึงมีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทำให้ชาวกูยถูกกลืนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมเขมรสูงและวัฒนธรรมลาว (ประเสริฐ ศรีวิเศษ,2521) เมื่อปี พ.ศ.2450 จังหวัดศรีสะเกษเป็นเมืองที่มีชาวกูยอาศัยอยู่ทั้งเมือง และมีลาวเวียง (สาขาเวียงจันทน์) ปะปนอยู่ในบางหมู่บ้าน วัฒนธรรมของลาวเข้ามามีอิทธิพลในหมู่ชาวกูย จึงทำให้มีการผสมผสานวัฒนธรรมชาวกูยที่นี่จึงพูดภาษาลาวด้วยสำเนียง “ส่วย”โดยสามารถใช้สระเอือได้ ในขณะที่ภาษาลาวเวียงเดิมมีเฉพาะเสียงสระเอีย (จิตร ภูมิศักดิ์,2524)

คำว่า “ภาษาส่วย” ในที่นี้จึงหมายถึงภาษาที่กลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่งใช้ในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจในกลุ่มของตน และ “ชาวส่วย” หมายถึงกลุ่มชาติพันธุ์กูยที่อพยพเข้ามาอยู่ในพื้นที่หลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์และใช้ภาษาของตนเองผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่น ทั้งนี้ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ในภาษาของตนไว้

จากข้อมูลข้างต้นจึงพบว่าการศึกษาทัศคติต่อภาษาทำให้ทราบถึงแนวโน้มการใช้และการคง อยู่ของภาษา ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วยของชาวส่วยอำเภอลำปลายมาศ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีชาวส่วยอาศัยอยู่ จำนวนหนาแน่น (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2562 :ออนไลน์) ซึ่งผลการศึกษาสามารถนำไปสู่การวางแผนนโยบายทางภาษาต่อไปได้

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาทัศนคติต่อภาษาส่วยของชาวส่วย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

2. ระเบียบวิธีการศึกษา

2.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ชาวส่วยที่อาศัยอยู่ในอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป และยังใช้ภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน ที่เป็นเพศชายและเพศหญิง และต้องยอมรับว่าตนเองเป็นชาวส่วย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางภาษาใช้ล่ามภาษาส่วยในการเก็บข้อมูล

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ไม่แยกเพศหญิง เพศชาย

2.2 เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามปลายเปิดเชิงทัศนคติต่อภาษา ที่ปรับจากยูทากะ โทมิโอกะ (2552) โดยการให้คะแนนแบบ Rating scale เพื่อให้เข้าใจบริบทการใช้ภาษาส่วยโดยทั่วไป

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดเชิงทัศนคติโดยการให้คะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่าวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณของผู้ตอบแบบสอบถามหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย การแปลผลจากค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best,1981 อ้างถึงใน เอกณรงค์ วรสีหะ. ม.ป.ป.) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึงเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึงเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึงเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด

2. มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likest) ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 :167 อ้างถึงใน เอกณรงค์ วรสีหะ. ม.ป.ป.) เป็นระดับการประเมินดังนี้

5	หมายถึงมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึงมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ	มาก
3	หมายถึงระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึงระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ	น้อย
1	หมายถึงระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

2.4 พื้นที่ในการเก็บข้อมูล

ภาพที่ 1 พื้นที่ในการเก็บข้อมูลทัศนคติต่อภาษา อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ที่มา : https://sites.google.com/site/somchaitop1/phaenthi-otop-xaphex-la-playmas

3. ผลการศึกษา

การศึกษาทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วยของชาวส่วย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้วิธีการสำรวจทัศนคติจากแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 25 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเชิงบวกจำนวน 23 ข้อ คือ ข้อ 1 – 21 และข้อ 24 - 25 คำถามเชิงลบ 2 ข้อ คือข้อ 22 - 23

ผลการเปรียบเทียบคำถามปลายเปิดกับตัวเลขที่แสดงระดับทัศนคติสอดคล้องกันทุกข้อ เมื่อนำผลรวมของระดับคะแนนแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วยของชาวส่วย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อหาค่าตัวแปรพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาส่วย กล่าวคือจากระดับทัศนคติ 1 – 5 เมื่อพิจารณาทุกตัวแปรในคำถามทัศนคติเชิงบวก ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า หรือเท่ากับระดับ 3 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยในภาพรวมคือ 4.15 อยู่ในเกณฑ์ประเมินระดับ “มาก”

ทัศคติต่อการธำรงภาษาส่วย ให้ใส่เครื่องหมายถูก (√) ที่สอดคล้องกับความเป็นจริง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการธำรงภาษาของชาวส่วย

ข้อ	ทัศนคติ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	แปลผล	เกณฑ์ประเมิน
1	คุณชอบฟังคนพูดภาษาส่วยหรือไม่	4.70	มากที่สุด
2	คุณอยากให้หอกระจายข่าวของหมู่บ้านสื่อสารภาษาส่วยหรือไม่	3.95	มากที่สุด
3	คุณอยากให้โรงเรียนในหมู่บ้านสอนภาษาส่วยหรือไม่	3.05	ปานกลาง
4	คุณเคยสอนเพลงร้องเล่นภาษาส่วยของเด็กให้กับบุตรหลานของคุณหรือไม่	3.30	ปานกลาง
5	คุณอยากให้พระสงฆ์ในวัดของหมู่บ้านพูดภาษาส่วยกับชาวบ้านในเทศกาลงานบุญหรือไม่	3.70	มาก
6	ถ้าคุณเคยฟังนิทานภาษาส่วยคุณอยากถ่ายทอดให้คนอื่นหรือไม่	3.00	ปานกลาง
7	คุณจำเรื่องเล่าหรือความเป็นมาของชาวส่วยในท้องถิ่นของคุณได้หรือไม่	4.05	มาก
8	คุณเคยใช้หรือทราบคำสอนหรือสุภาษิตชาวส่วยหรือไม่	3.40	ปานกลาง
9	ในการประชุมชาวบ้านคุณคิดว่าสามารถใช้ภาษาส่วยได้หรือไม่	4.50	มากที่สุด
10	คุณอยากให้มีแบบเรียนภาษาส่วยในหมู่บ้านหรือไม่	4.25	มาก
11	คุณอยากฟื้นฟูเพลงร้องเล่นของชาวส่วยหรือไม่	4.15	มาก
12	คุณอยากให้มีการประกวดเล่านิทานชาวส่วยหรือไม่	4.15	มาก
13	คุณต้องการให้หน่วยงานภาครัฐหรือองค์การบริหารส่วนตำบลฟื้นฟูการใช้ภาษาส่วยหรือไม่	4.15	มาก

ข้อ	ทัศนคติ 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	แปลผล	เกณฑ์ประเมิน
14	คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยไพเราะหรือไม่	4.70	มากที่สุด
15	คุณอยากให้บุตรหลานพูดภาษาส่วยได้หรือไม่	4.35	มาก
16	คุณอยากเผยแพร่ภาษาส่วยให้กับคนที่พูดภาษาอื่นหรือไม่	4.10	มาก
17	คุณภาคภูมิใจในภาษาของตนเองหรือไม่	4.90	มากที่สุด
18	คุณชอบที่จะใช้ภาษาส่วยในชีวิตประจำวันหรือไม่	4.85	มากที่สุด
19	คุณคิดว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันหรือไม่	4.00	มาก
20	คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาวส่วยใช่หรือไม่	4.85	มากที่สุด
21	คุณคิดว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่มีความหมายชัดเจนใช่หรือไม่	4.35	มาก
22	คุณคิดว่าการพูดภาษาส่วยทำให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยกใช่หรือไม่	3.65	มาก
23	คุณคิดว่าในอนาคตภาษาส่วยจะหายไปหรือไม่	2.10	น้อย
24	คุณอยากให้ภาษาส่วยคงอยู่ต่อไปในรุ่นลูกรุ่นหลายหรือไม่	4.35	มาก
25	คุณจะสืบทอดภาษาส่วยหรือไม่	4.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ข้อ 1 – 21 และ 24 - 25		4.15	มาก
ค่าเฉลี่ย ข้อ 22 - 23		2.86	น้อย

จากตารางที่ 1 สามารถอธิบายทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วยของชาวส่วย โดยแบ่งเป็นเกณฑ์การวิเคราะห์เป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และแบ่งทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วยเป็นทัศนคติทางบวกและทัศนคติทางลบ

3.1 ทัศนคติทางบวก

จากการสำรวจทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วย ในจำนวนคำถามทั้งสิ้น 25 ข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 20 คน ข้อ 1,2,9,14,17,18,20 ผู้ตอบมีทัศนคติสามารถแปลผลได้คือ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 โดยข้อ 17 คุณภาคภูมิใจในภาษาของตนเองหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.90 ข้อ 18 คุณชอบที่จะใช้ภาษาส่วยในชีวิตประจำวันหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.85 ข้อ 20 คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาวส่วยใช่หรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.85 ข้อ 1 คุณชอบฟังคนพูดภาษาส่วยหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.70 ข้อ 14 คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยไพเราะหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.70 และข้อ 25 คุณจะสืบทอดภาษาส่วยหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.55 เรียงตามลำดับ

ตารางที่ 2 ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามระดับมากที่สุด

ข้อ	ทัศนคติ	ค่าความถี่					แปลผล
	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	5	4	3	2	1	
17	คุณภาคภูมิใจในภาษาของตนเองหรือไม่	19	0	1	0	0	4.90
18	คุณชอบที่จะใช้ภาษาส่วยในชีวิตประจำวันหรือไม่	17	3	0	0	0	4.85
20	คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาวส่วยใช่หรือไม่	18	1	1	0	0	4.85
1	คุณชอบฟังคนพูดภาษาส่วยหรือไม่	16	2	2	0	0	4.70
14	คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยไพเราะหรือไม่	16	2	2	0	0	4.70
25	คุณจะสืบทอดภาษาส่วยหรือไม่	14	4	1	1	0	4.55

คำถามข้อ 17 “คุณภาคภูมิใจในภาษาของตนเองหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่ามากที่สุด คือ 4.90 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 2)

คำถามข้อ 18 “คุณชอบที่จะใช้ภาษาส่วยในชีวิตประจำวันหรือไม่” และคำถามข้อ 20 “คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาวส่วยใช่หรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามสองข้อนี้มีค่าเท่ากันคือ 4.85 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 2)

คำถามข้อ 1 “คุณชอบฟังคนพูดภาษาส่วยหรือไม่” และคำถามข้อ 14 “คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยไพเราะหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามสองข้อนี้มีค่าเท่ากันคือ 4.70 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 2)

คำถามข้อ 25 “คุณจะสืบทอดภาษาส่วยหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่า 4.55 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง อีกทั้งคำถามข้อนี้ เป็นคำถามที่*สะท้อนให้เห็นถึงความต่อเนื่องและยั่งยืนในการสืบทอดภาษาส่วยต่อไปยังรุ่นลูกรุ่นหลาน* ผลการตอบแบบสอบถามจึงมีทิศทางในเชิงบวก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการพิจารณาความถี่ในการตอบ (ตารางที่ 2)

จากการวิเคราะห์คำถามที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดจำนวน 6 ข้อ สามารถอธิบายได้ว่า ชาวส่วยมีทัศนคติที่ดีต่อการธำรงภาษาของตนเอง ทั้งนี้ชาวส่วยมีความภาคภูมิใจในภาษาของตนเองเป็นอย่างมาก ชอบที่จะใช้ภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน รู้สึกว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาวส่วย ชอบฟังคนพูดภาษาส่วย รู้สึกว่าภาษาส่วยไพเราะ และจะสืบทอดภาษาส่วย สะท้อนจากค่าความถี่และคะแนนเฉลี่ยระดับทัศนคติในการตอบแบบสอบถามดังรายละเอียดในตารางที่ 1 และ 2

ข้อ 5,7,9,10,11,12,13,15,16,19,21,24 ผู้ตอบมีทัศนคติสามารถแปลผลได้คือ “มาก” มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 โดยข้อ 9 ในการประชุมชาวบ้านคุณคิดว่าสามารถใช้ภาษาส่วยได้หรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.40 ข้อ 15 คุณอยากให้บุตรหลานพูดภาษาส่วยได้หรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.35 ข้อ 21 คุณคิดว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่มีความหมายชัดเจนใช่หรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.35 ข้อ 24 คุณอยากให้ภาษาส่วยคงอยู่ต่อไปในรุ่นลูกรุ่นหลายหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.35 ข้อ 10 คุณอยากให้มีแบบเรียนภาษาส่วยในหมู่บ้านหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.25 ข้อ 12 คุณอยากให้มีการประกวดเล่านิทานชาวส่วยหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.15 ข้อ 13 คุณต้องการให้หน่วยงานภาครัฐหรือองค์การบริหารส่วนตำบลฟื้นฟูการใช้ภาษาส่วยหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.15 ข้อ 11 คุณอยากฟื้นฟูเพลงร้องเล่นของชาวส่วยหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.10 ข้อ 16 คุณอยากเผยแพร่ภาษาส่วยให้กับคนที่พูดภาษาอื่นหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.10 ข้อ 7 คุณจำเรื่องเล่าหรือความเป็นมาของชาวส่วยในท้องถิ่นของคุณได้หรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.05 ข้อ 19 คุณคิดว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 4.00 และข้อ 5 คุณอยากให้พระสงฆ์ในวัดของหมู่บ้านพูดภาษาส่วยกับชาวบ้านในเทศกาลงานบุญหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 3.70 เรียงตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามระดับมาก

ข้อ	ทัศนคติ	ค่าความถี่					แปลผล
	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	5	4	3	2	1	
9	ในการประชุมชาวบ้านคุณคิดว่าสามารถใช้ภาษาส่วยได้หรือไม่	10	8	2	0	0	4.40
15	คุณอยากให้บุตรหลานพูดภาษาส่วยได้หรือไม่	13	1	6	0	0	4.35
21	คุณคิดว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่มีความหมายชัดเจนใช่หรือไม่	12	4	3	1	0	4.35
24	คุณอยากให้ภาษาส่วยคงอยู่ต่อไปในรุ่นลูกรุ่นหลายหรือไม่	13	3	2	2	0	4.35
10	คุณอยากให้มีแบบเรียนภาษาส่วยในหมู่บ้านหรือไม่	13	2	3	0	2	4.25
12	คุณอยากให้มีการประกวดเล่านิทานชาวส่วยหรือไม่	9	7	2	1	2	4.15
13	คุณต้องการให้หน่วยงานภาครัฐหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ฟื้นฟูการใช้ภาษาส่วยหรือไม่	9	5	6	0	0	4.15
11	คุณอยากฟื้นฟูเพลงร้องเล่นของชาวส่วยหรือไม่	12	2	2	3	1	4.10
16	คุณอยากเผยแพร่ภาษาส่วยให้กับคนที่พูดภาษาอื่นหรือไม่	12	2	2	4	0	4.10
7	คุณจำเรื่องเล่าหรือความเป็นมาของชาวส่วยในท้องถิ่นของคุณ ได้หรือไม่	12	1	4	2	1	4.05
19	คุณคิดว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่จำเป็นต่อการดำรง ชีวิตประจำวันหรือไม่	10	4	2	4	0	4.00
5	คุณอยากให้พระสงฆ์ในวัดของหมู่บ้านพูดภาษาส่วยกับชาวบ้าน ในเทศกาลงานบุญหรือไม่	10	3	2	1	4	3.70

คำถามข้อ 9 “ในการประชุมชาวบ้านคุณคิดว่าสามารถใช้ภาษาส่วยได้หรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่า 4.40 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3)

คำถามข้อ 15 “คุณอยากให้บุตรหลานพูดภาษาส่วยได้หรือไม่” ข้อ 21 “คุณคิดว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่มีความหมายชัดเจนใช่หรือไม่” และข้อ 24 “คุณอยากให้ภาษาส่วยคงอยู่ต่อไปในรุ่นลูกรุ่นหลายหรือไม่” พบว่าคำถามทั้งสามข้อมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเท่ากัน คือ 4.35 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาค่าความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3) ข้อสังเกตอีกประการคือ คำถามข้อ 15 และ 24 เป็นคำถามเชิงสำรวจที่มีนัยยะในการสืบทอดภาษาต่อไปในอนาคต และผลการตอบแบบสอบถามเป็นผลออกมาในเชิงบวก จึงสามารถอนุมานได้ว่าชาวส่วยมีทัศนคติที่ดีในการธำรงภาษาของตนเองในอนาคต

คำถามข้อ 10 “คุณอยากให้มีแบบเรียนภาษาส่วยในหมู่บ้านหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่า 4.25 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3) ในประเด็นนี้เป็นคำถามเชิงลึกซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา จากการตอบแบบสอบถามทำให้ทราบได้ว่าชาวส่วยต้องการที่จะให้มีแบบเรียนภาษาส่วยในหมู่บ้านของตนในระดับ “มาก”

คำถามข้อ 12 “คุณอยากให้มีการประกวดเล่านิทานชาวส่วยหรือไม่” และข้อ 13 “คุณต้องการให้หน่วยงานภาครัฐหรือองค์การบริหารส่วนตำบลฟื้นฟูการใช้ภาษาส่วยหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามสองข้อนี้มีค่าเท่ากัน คือ 4.15 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3)
อย่างไรก็ตามในประเด็น “นิทานชาวส่วย” จากการสัมภาษณ์ไม่เป็นที่ชัดเจนนักว่าชาวส่วยมีนิทานของตนเอง

คำถามข้อ 11 “คุณอยากฟื้นฟูเพลงร้องเล่นของชาวส่วยหรือไม่” และข้อ 16 “คุณอยากเผยแพร่ภาษาส่วยให้กับคนที่พูดภาษาอื่นหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามสองข้อนี้มีค่าเท่ากัน คือ 4.10 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3)

คำถามข้อ 7 “คุณจำเรื่องเล่าหรือความเป็นมาของชาวส่วยในท้องถิ่นของคุณได้หรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่า 4.00 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง และคำถามข้อ 5 “คุณอยากให้พระสงฆ์ในวัดของหมู่บ้านพูดภาษาส่วยกับชาวบ้านในเทศกาลงานบุญหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่า 3.70 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง อย่างไรก็ตามจากคำถามข้อ 7 หากพิจารณาจากความถี่ในการตอบคำถาม ชาวส่วยสามารถบอกได้ว่าตนเองอพยพย้ายถิ่นฐานมาจากที่ใด

จากการวิเคราะห์คำถามที่มีค่าเฉลี่ยระดับมาก สามารถสรุปได้ว่า ชาวส่วยมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ทั้งนี้ชาวส่วยต้องการให้ในการประชุมชาวบ้านสามารถใช้ภาษาส่วยได้ ชาวส่วยอยากให้บุตรหลานพูดภาษาส่วยได้ ภาษาส่วยเป็นภาษาที่มีความหมายชัดเจน ชาวส่วยอยากให้ภาษาส่วยคงอยู่ต่อไปในรุ่นลูกรุ่นหลาน ชาวส่วยอยากให้มีแบบเรียนภาษาส่วยในหมู่บ้าน ชาวส่วยอยากให้มีการประกวดเลานิทานชาวส่วย ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐหรือองค์การบริหารส่วนตำบลฟื้นฟูการใช้ภาษาส่วย อยากฟื้นฟูเพลงร้องเล่นซองชาวส่วย อยากเผยแพร่ภาษาส่วยให้กับคนที่พูดภาษาอื่น สามารถจดจำหรือเล่าความเป็นมาของชาวส่วยในท้องถิ่นได้ ภาษาส่วยเป็นภาษาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และอยากให้พระสงฆ์ในวัดของหมู่บ้านพูดภาษาส่วยกับชาวบ้านในเทศกาลงานบุญ สะท้อนจากค่าความถี่และคะแนนเฉลี่ยระดับทัศนคติในการตอบแบบสอบถามดังรายละเอียดในตารางที่ 1 และ 3

ข้อ 3,4,6,8 ผู้ตอบมีทัศนคติสามารถแปลผลได้คือ “ปานกลาง” มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 โดยข้อ 8 คุณเคยใช้หรือทราบคำสอนหรือสุภาษิตชาวส่วยหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 3.40 ข้อ 4 คุณเคยสอนเพลงร้องเล่นภาษาส่วยของเด็กให้กับบุตรหลานของคุณหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 3.30 ข้อ 3 คุณอยากให้โรงเรียนในหมู่บ้านสอนภาษาส่วยหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 3.05 และข้อ 6 ถ้าคุณเคยฟังนิทานภาษาส่วยคุณอยากถ่ายทอดให้คนอื่นหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 3.00 เรียงตามลำดับ

ตารางที่ 4 ความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปานกลาง

ข้อ	ทัศนคติ	ค่าความถี่					แปลผล
	5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด	5	4	3	2	1	
8	คุณเคยใช้หรือทราบคำสอนหรือสุภาษิตชาวส่วยหรือไม่	4	9	2	6	0	3.40
4	คุณเคยสอนเพลงร้องเล่นภาษาส่วยของเด็กให้กับบุตรหลานของคุณหรือไม่	11	0	0	2	7	3.30
3	คุณอยากให้โรงเรียนในหมู่บ้านสอนภาษาส่วยหรือไม่	4	7	2	0	7	3.05
6	ถ้าคุณเคยฟังนิทานภาษาส่วยคุณอยากถ่ายทอดให้คนอื่นหรือไม่	5	5	2	1	7	3.00

คำถามข้อ 8 “คุณเคยใช้หรือทราบคำสอบหรือสุภาษิตชาวส่วยหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่า 3.40 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 4)

คำถามข้อ 4 “คุณเคยสอนเพลงร้องเล่นภาษาส่วยของเด็กให้กับบุตรหลานของคุณหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่า 3.30 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตน ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 4)

คำถามข้อ 3 “คุณอยากให้โรงเรียนในหมู่บ้านสอนภาษาส่วยหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่า 3.05 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตน ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 4)

คำถามข้อ 6 “ถ้าคุณเคยฟังนิทานภาษาส่วย คุณอยากถ่ายทอดให้คนอื่นหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้มีค่า 3.00 ซึ่งแสดงแนวโน้มทัศนคติว่าชาวส่วยที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตน ซึ่งสอดคล้องกับการพิจารณาความถี่ในการตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 4)

จากการวิเคราะห์คำถามที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง สามารถสรุปได้ว่าชาวส่วยมีทัศนคติที่ดีต่อการธำรงภาษาของตนเอง ทั้งนี้ชาวส่วยอยากให้โรงเรียนในหมู่บ้านสอนภาษาส่วยและอยากถ่ายทอดนิทานภาษาส่วยให้กับคนอื่น สะท้อนจากค่าความถี่และคะแนนเฉลี่ยระดับทัศนคติในการตอบแบบสอบถามดังรายละเอียดในตารางที่ 1 และ 4

อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของชาวส่วยในด้านทัศนคติเชิงบวกนั้นมีค่าไม่ต่ำกว่า 3.70 ซึ่งเป็นค่าระดับปานกลาง ดังจะสะท้อนให้เห็นว่าชาวส่วยมีทัศนคติที่ดีต่อการธำรงภาษาของตนเองอย่างมีนัยยะสำคัญ

3.2 ทัศนคติทางลบ

จากการตอบแบบสอบถามทัศนคติจำนวนทั้งสิ้น 25 ข้อ มีจำนวน 2 ข้อเป็นการสอบถามทัศนคติเชิงลบ คือ ข้อ 22 และ 23 ข้อ 22 คุณคิดว่าการพูดภาษาส่วยทำให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยกใช่หรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 3.65 อยู่ในเกณฑ์ประเมินระดับ “มาก” และข้อ 23 คุณคิดว่าในอนาคตภาษาส่วยจะหายไปหรือไม่ การแปลผลมีคะแนนเฉลี่ย 2.10 อยู่ในเกณฑ์ประเมินระดับ “น้อย”

จากการวิเคราะห์คำถามทัศนคติเชิงลบ ข้อ 22 “คุณคิดว่าการพูดภาษาส่วยทำให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยกใช่หรือไม่” พบว่ามีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้คือ 3.65 อยู่ในเกณฑ์การประเมินระดับ “มาก” สามารถอธิบายได้ว่า ชาวส่วยรู้สึกว่าการพูดภาษาส่วยทำให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยกในระดับมาก

ข้อ 23 “คุณคิดว่าในอนาคตภาษาส่วยจะหายไปหรือไม่” พบว่าค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติของคำถามข้อนี้คือ 2.10 อยู่ในเกณฑ์ประเมินระดับ “น้อย” สามารถอธิบายได้ว่า ชาวส่วยคิดว่าภาษาส่วยจะหายไปในระดับน้อย

จากสัดส่วนคำถามทัศนคติเชิงลบที่มีจำนวนแตกต่างจากคำถามทัศนคติเชิงบวกมากนั้น เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลในการตอบคำถามของผู้ตอบทัศนคติในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง จึงใช้วิธีการแทรกคำถามทัศนคติเชิงลบในแบบสอบถามทัศนคติจำนวน 2 ข้อ

ภาพที่ 2 ชาวส่วย 1

ภาพที่ 3 ชาวส่วย 2

ภาพที่ 4 ชาวส่วย 3

ภาพที่ 5 ชาวส่วย 4

4. สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วยของชาวส่วย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งวิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดเชิงทัศนคติ โดยการให้คะแนนแบบ Rating scale จำนวน 25 ข้อ ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 40 ปีขึ้นไป ไม่แยกเพศชาย – หญิง สามารถสรุปแนวโน้มทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วยของชาวส่วยคือ ชาวส่วยมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง ตัวอย่างคำถามเช่น

คุณภาคภูมิใจในภาษาของตนเองหรือไม่ (คำถามข้อ 17)

คุณชอบที่จะใช้ภาษาส่วยในชีวิตประจำวันหรือไม่ (คำถามข้อ 18)

คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยเป็นภาษาที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาวส่วยใช่หรือไม่ (คำถามข้อ 20)

คุณชอบฟังคนพูดภาษาส่วยหรือไม่ (คำถามข้อ 1)

คุณรู้สึกว่าภาษาส่วยไพเราะหรือไม่ (คำถามข้อ 14)

คุณจะสืบทอดภาษาส่วยหรือไม่ (คำถามข้อ 25)

คุณอยากให้บุตรหลานพูดภาษาส่วยได้หรือไม่ (คำถามข้อ 15)

คุณอยากให้ภาษาส่วยคงอยู่ต่อไปในรุ่นลูกรุ่นหลายหรือไม่ (คำถามข้อ 24)

คุณอยากเผยแพร่ภาษาส่วยให้กับคนที่พูดภาษาอื่นหรือไม่ (คำถามข้อ 16)

จากการวิเคราะห์คำถามที่สื่อถึงนัยยะสำคัญในการธำรงภาษาของตนเอง ที่มีทัศนคติในเชิงบวกในจำนวน 25 คำถาม มี 6 คำถามที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยในระดับ "มากที่สุด" มี 12 คำถามที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยในระดับ "มาก" มี 5 คำถามที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยในระดับ "ปานกลาง" และคำถามทัศนคติเชิงลบ 2 คำถาม มีเพียงคำถามเดียวที่สะท้อนถึงทัศนคติด้านลบคือ คุณคิดว่าการพูดภาษาส่วยทำให้เกิดความรู้สึกแบ่งแยกใช่หรือไม่ เนื่องจากชาวส่วยให้ทัศนคติว่าการพูดภาษาส่วยทำให้รู้สึกแบ่งแยกจากผู้อื่น อีกทั้งมีความรู้สึกว่าเป็นคนอพยพที่ไม่มีประเทศเป็นของตนเอง

เป็นที่น่าสังเกตว่าในจำนวน 25 คำถาม ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นในเชิงบวกทั้งสิ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าภาษาส่วยมีความสำคัญต่อกลุ่มชาติพันธุ์ส่วย นอกจากนี้ชาวส่วยยังต้องการที่จะสืบทอดภาษาของตนเองต่อไปในรุ่นลูกรุ่นหลานอีกด้วย

จากข้อสรุปดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย Nokaeo (1989 อ้างถึงใน สมทรง บุรุษพัฒน์,2554) ได้ศึกษาทัศนคติต่อภาษาของนักศึกษาที่มีต่อภาษาไทยกลางและไทยถิ่นเหนือของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักศึกษาทั้งสองกลุ่มประเมินภาษาของตนเองในเชิงบวกในทุกด้าน และงานวิจัยของศิริกุล หนูเกื้อ (2534) ได้ศึกษาทัศนคติต่อภาษาของชาวไทยมุสลิมที่มีต่อภาษาของตนเอง พบว่าทัศนคติต่อภาษาผู้ถูกสัมภาษณ์มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยภาษามลายูถิ่นและภาษามาเลย์มาตรฐาน และงานวิจัยของสุนทรัตน์ แสงงาม (2549) ที่พบว่าผู้บอกภาษากลุ่มอายุ 55 – 56 ปี มีทัศนคติบวกต่อภาษาโซ่งมากที่สุด งานวิจัยของสุพัตรา จิรนันทนาภรณ์,อรทัย ชินอัครพงศ์และอัญชลี สิงห์น้อย (2551) ศึกษาการใช้ภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ ในเขตภาคเหนือตอนล่าง คนไทยที่พูดภาษาไทถิ่น 4 กลุ่ม มีทัศนคติในแง่บวกต่อภาษาถิ่นของตนเองมากกว่าแง่ลบ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของยูทากะ โทมิโอกะ (2552) ที่พบว่าคุณไทยอายุ 46 – 60 ปี มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาไทยถิ่นอีกสานมากกว่าภาษาไทยมาตรฐาน เช่นเดียวกับงานวิจัยของนวพล กรรณมณีเลิศ (2559) ที่พบว่ากลุ่มวัยกลางคนอายุระหว่าง 35 – 45 และกลุ่มวัยสูงอายุอายุระหว่าง 55 – 65 ปี มีทัศนคติทางบวกต่อภาษาพวน ภาษาถิ่นอีสานและภาษาไทยมาตรฐาน

ผลการศึกษาทัศนคติต่อการธำรงภาษาส่วยของชาวส่วย พบว่าชาวส่วยอายุ 40 ปีขึ้นไปมีทัศนคติเชิงบวกต่อการธำรงภาษาของตนเอง สามารถช่วยทำนายแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาส่วยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

อันสืบเนื่องจากผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปอยู่ในวัยกลางคนที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาส่วย และจะสามารถถ่ายทอดภาษาของตนเองต่อไปยังรุ่นลูกรุ่นหลานได้ กล่าวคือหากผู้ที่มีความรู้ความสามารถไม่เห็นความสำคัญหรือมีทัศนคติเชิงลบต่อภาษาของตนเอง ภาษานั้นจะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปได้ในอนาคต อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้นำตัวแปรด้านอายุมาเป็นตัวแปรในการศึกษา หากมีการศึกษาในกลุ่มคนหลายกลุ่ม หลายช่วงอายุ อาจจะสามารถทำนายแนวโน้มสถานการณ์ทางภาษาส่วยได้มากยิ่งขึ้น

5. อ้างอิง

จิตร ภูมิศักดิ์. (2524). **ความเป็นมาของคำว่าสยาม ไทย ลาวและขอม.** กรุงเทพฯ : กรุงสยามการพิมพ์.จรัสวิไล

จรูญโรจน์. (2556).

ทัศนคติของนักศึกษาต่อการใช้ภาษาของอาจารย์. **วารสารมนุษยศาสตร์.** 20(พิเศษ) : 167-188.

ธีระพันธ์ ล.ทองคำ. (2529). **วิจัยภาคสนามทางภาษาศาสตร์.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวพล กรรณมณีเลิศ. (2559). **ทัศนคติต่อภาษาและการเลือกใช้ภาษาของชาวไทพวน อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี.** วิทยานิพนธ์ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นิรมล จันทร์แย้ม. (2545**). การศึกษาทัศนคติต่อภาษาและต่อผู้บอกภาษาถิ่นต่างๆ กรณีศึกษานักศึกษาสถานบันเทคโนโลยีราชมงคล 4**

วิทยาเขต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เบญจมาศ ขำสกุล. (2541). **ทัศนคติและการใช้ภาษาโส้ที่มีต่อกลุ่มตนเอง : กรณีศึกษาหมู่บ้านหนองแวง ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว**

จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ประพนธ์ จุนทวิเทศ. (2532). **ภาวะหลายภาษาในบ้านหนองอารีและบ้านลาวเดิม ตำบลดินแดง อำเภอไพรบึงจังหวัดศรีสะเกศ.**

วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาคภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประเสริฐ ศรีวิเศษ. (2521). **พจนานุกรม กูย (ส่วย) – ไทย – อังกฤษ**. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แผนที่อำเภอลำปลายมาศ. ค้นเมื่อ 1 กันยายน 2562 ค้นจาก
https://sites.google.com/site/somchaitop1/phaenthi-
otop-xaphex-la-playmas..

แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ 4 ปี ค้นเมื่อ 30 กรกฎาคม 2562.จากhttp://www.bpao.go.th/bpaoweb/
index.php?option=com_docman&Itemid=96 .

ยูทากะ โทมิโอกะ. (2552). **ทัศนคติต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยอีสานที่มีอายุต่างกัน.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2553).**พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.** กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554).**พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

ระบบสถิติทางทะเบียน. (2562). **จำนวนประชากรแยกรายอายุ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์**. เมื่อ 30 กรกฎาคม 2562
จาก http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age_disp.php

เรณู เหมือนจันทร์เชย. (2548). **โลกทัศน์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย**. นิทานไทยโซ่ง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิกจำกัด.

เรืองเดช ปันเขื่อนขัติย์. (2531). **ภาษาถิ่นตระกูลไทย.** สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

วรรธยะ ปัญบุตร,สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ. (2561). การเลือกใช้ภาษาของชาวผู้ไทอำเภอคำม่วงและอำเภอ สามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์.
Veridian E-Journal. 11 (3) : 1747 – 1766.

วีระ สุดสังข์. (2545). **กวย ชนกลุ่มน้อยจากลุ่มแม่น้ำโขงถึงลุ่มแม่น้ำมูล. นนทบุรี** : เยลโลการพิมพ์.

ศิริกุล หนูเกื้อ. (2534). **ทัศนคติต่อภาษาของชาวไทยมุสลิม ในชุมชนบานสุเหร่า ตำบำตลิ่งชัน อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา.** ปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาศาสตร์ มหาวิทยลัยมหิดล.

ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์. (2557). ทัศนคติของคนกะเหรี่ยงที่มีต่อภาษากะเหรี่ยงและภาษาไทย. **วารสารมนุษยศาสตร์และ**

สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.5 (1) : 1-33.

สมทรง บุรุษพัฒน์. (2538). **สารานุกรมชนชาติกูย.** นครปฐม : โรงพิมพ์สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล.

สมทรง บุรุษพัฒน์และคณะ. (2554). **การใช้ภาษาและทัศนคติต่อภาษาและการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคตะวันตก**

ของประเทศไทย. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา.

สมัย สุทธิธรรม. (2537). **คนคล้องช้าง.** กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

สุนทรัตร์ แสงงาม, (2549). **การแปรของคำศัพท์และวรรณยุกต์ตามกลุ่มอายุและทัศนคติต่อภาษา ในภาษาโซ่ง (ไทดำ) ที่พูดในอำเภอ**

เขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา จิรนันทนาภรณ์, อรทัย ชินอัครพงศ์และอัญชลี สิงห์น้อย. (2551). ทัศนคติทางภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ไทที่มีต่อภาษาของตนเอง

ในเขตภาคเหนือตอนล่าง.**วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**. 5 (2).

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์.(2532).**คำจำกัดความศัพท์ในภาษาศาสตร์สังคม.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรประพิณ กิตติเวช,จุไรรัตน์ ลักษณะศิริและจุฑามณี อ่อนสุวรรณ. (2560). ปัจจัยทางสังคมและทัศนคติของชาวกำแพงแสนต่อภาษาไทย

ถิ่นของตน.**Veridian E-Journal**. 10 (2) :1785-1802.

อรประพิณ กิตติเวช. (2559). **ทัศนคติต่อภาษาไทยถิ่นกำแพงแสนและการแปรของวรรณยุกต์ตามปัจจัยทางสังคม : การศึกษาแนว**

สัทศาสตร์เชิงสังคม. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เอกณรงค์ วรสีหะ. (ม.ป.ป.). **ทัศนคติและการสร้างแบบวัดทัศนคติ.** เอกสารประกอบการสอน.วิทยาลัยนวัตกรรมและการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

Fasold, Ralph. (1984). **The Sociolinguistics of Society**. Oxford: Blackwell.